

Havørneparret i Det Midtjyske Søhøjland

Skrevet af Bo Ryge Sørensen. Publiceret 16. august 2015

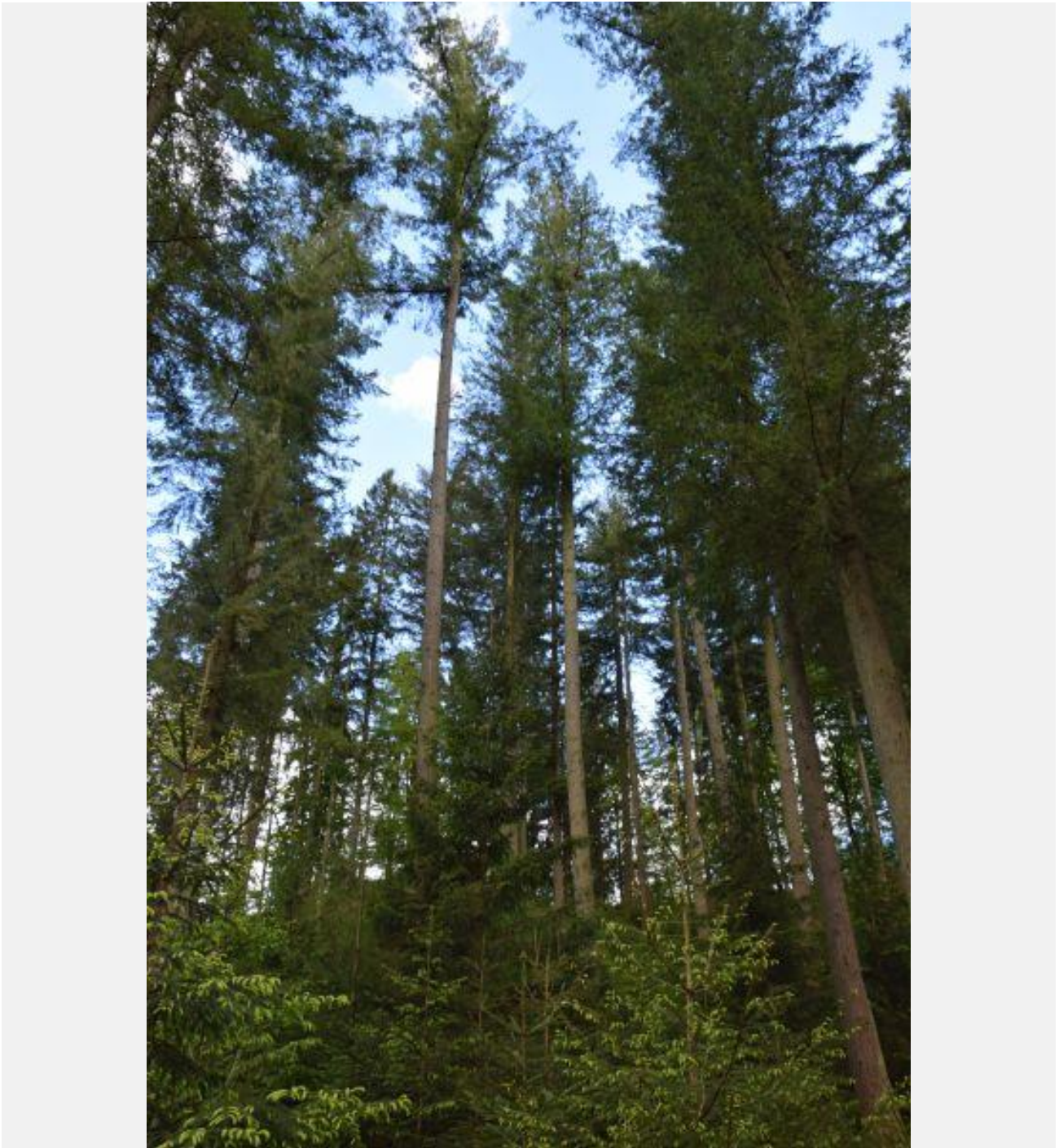
For 6. år i træk er er en ny generation af havørne fløjet fra reden i Det Midtjyske Søhøjland.

Gammel havørn med føde til ungfugl.

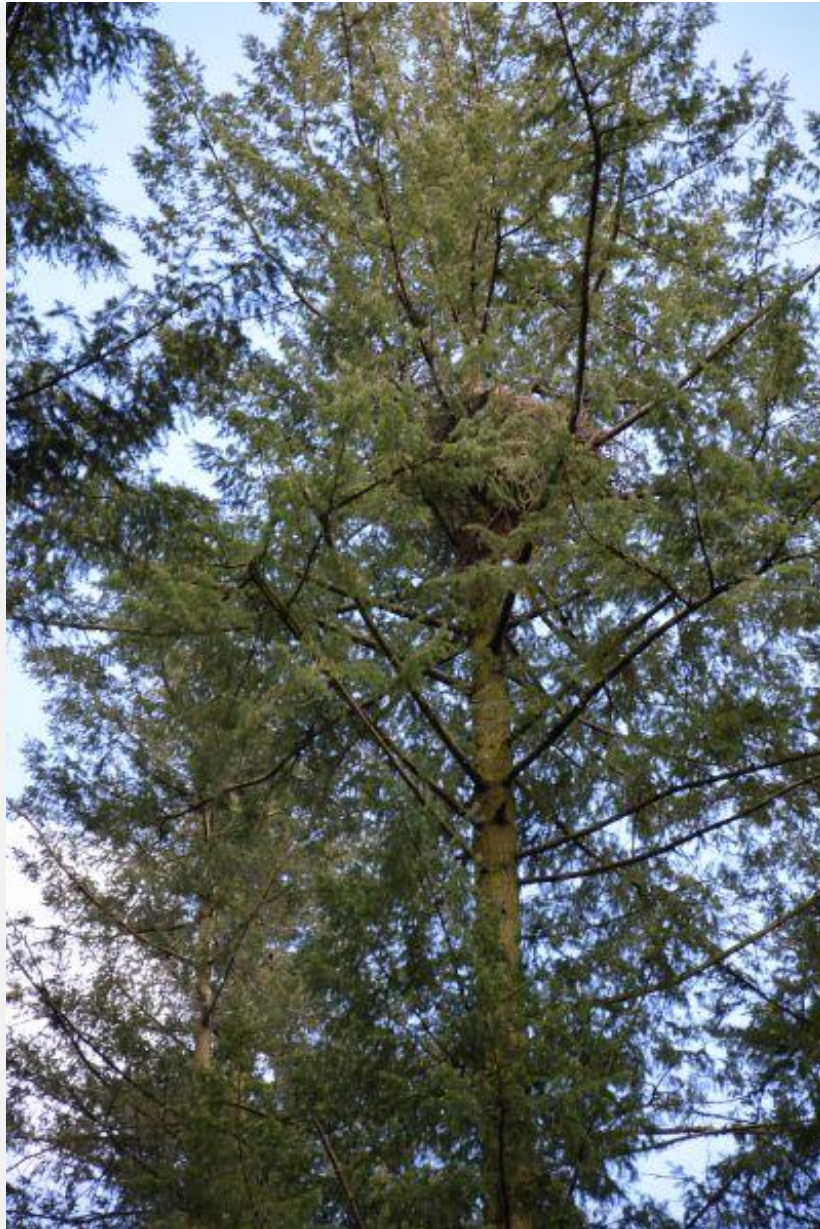
Foto Karen Sander Jensen

Havørneparret havde i år valgt at forlade reden fra 2014 og havde etableret en ny ikke langt fra denne. Valget var faldet på en 110 år gammel douglasgran og reden anbragt i ca. 44 meters højde, hvilket gør havørnereden til den højest beliggende i Danmark. Redehøjden blev målt med en laser afstandsmåler. Det er den højeste kendte placering af en havørnerede i landet. Ganske imponerende! Den nye redes størrelse og omfang gav anledning til en formodning om, at denne ikke kunne være anlagt i år, men at der måtte være tale om en rede parret havde bygget på gennem en længere periode og som sandsynligvis var påbegyndt sidste år og måske endda tidligere.

Redetræet 2015. Foto Bo Ryge Sørensen

Tyske undersøgelser har vist, at et havørnepar kan have én eller flere af de såkaldte skiftereder. Nogle par skifter gerne rede, med eller uden grund, andre igen slet ikke. Sådanne skiftereder kan ved nedstyrtning af den udvalgte ynglerede blive en hurtig erstatning, hvis uheldet sker kort før yngletidens påbegyndelse. Hvis en ny rede ikke kan bygges hurtigt nok, vil tab af kullet være et sikkert resultat. Dette kan sandsynligvis være formålet med skifterederne, som man derfor også kan betegne som reserve- eller erstatningsreder.

Reden 2015. Foto Bo Ryge Sørensen

Desværre for vores observatører var redetræet og redens placering, igen i år, anlagt i en bevoksning som umuliggjorde at følge aktiviteterne på reden, uden at forstyrre fuglene. Alle observationer blev i stedet henlagt til at finde sted på behørig afstand af redelokaliteten, hvorfra man udelukkende kunne følge ørnenes til og fraflyvning af redelokaliteten.

Den 24. april blev der for første gang observeret en gammel havørn medbringende føde til reden og at der således måtte være yngel i denne. M.h.p. ringmærkning af kuldet, blev redelokaliteten besøgt den 26. maj og det kunne med sikkerhed konstateres, at der var 1 muligvis 2 unger i reden. Efterfølgende blev ringmærkningsdagen fastsat til den 30. maj.

De 2 unger i reden. Foto Bo Ryge Sørensen

På selve ringmærkningsdagen blæste en kraftig vind fra vest med byger. Vejrforholdene og redens placering i 44 meters gjorde, at den planlagte ringmærkning måtte opgives. Det var ganske enkelt for farligt, at entre træet. Et nyt forsøg blev gjort en uge senere, men også dette forsøg måtte opgives p.g.a. vejrforholdene. For første gang siden havørneparret etablerede sig i området, blev der således ikke ringmærket unger i Søjlandet.

Som det var tilfældet sidste år, blev der i samarbejde med skovejeren og de kommunale myndigheder oprettet en færdselsfri beskyttelseszone omkring reden. Beskyttelseszonen blev afmærket med officielle skilte, som tydeligt gør opmærksom på adgangsforbudet og baggrunden herfor. Derudover blev der iværksat en løbende overvågning af reden m.h.p., at følge udviklingen. Alt tyder på, at beskyttelseszonen og skiltningen er blevet respekteret.

Genudsætning af den unge havørn.

Foto Bo Ryge Sørensen

I begyndelsen af juli måned blev den éne af de to unger fundet “havareret” på en vej, nær redelokaliteten. Ungen blev opsamlet og anbragt på en vildtplejestation, hvor den efterfølgende blev undersøgt af en dyrlæge og røntgenfotograferet. Undersøgelsen påviste, at ungen havde fået en mindre forstrækning i den ene vinge, men ellers var i god form. Havareringen var sandsynligvis en konsekvens af den hårde blæst med tilhørende kraftige nedbør, den pågældende dag. Efter at have tilbragt tre dage på plejestationen, var ungen igen i stand til at flyve og blev genudsat på 4. dagen, tæt på redelokaliteten.

På vingerne igen. Foto Bo Ryge Sørensen

Ungen fløj ubesværet fra udsætningsstedet og forsvandt ind i skoven, hvor den forhåbentlig får kontakt til forældrefuglene da den i endnu nogle måneder ikke selv er i stand til at jage og derfor stærkt afhængig af de gamle fugle.

På vegne af Projekt Ørn
Bo Ryge Sørensen